

**БЪЛГАРСКА
ФОНДОВА
БОРСА**

БЪЛГАРСКА
ФОНДОВА БОРСА

ПРАВИЛНИК ЗА ДЕЙНОСТТА

ЧАСТ IV

ПРАВИЛА ЗА ТЪРГОВИЯ

Глава Първа ТЪРГОВСКИ СЕСИИ

Раздел Първи ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. (1) Борсата, посредством Системата и в съответствие с нейните недискриминационни правила, среща или съдейства за срещането интересите за покупка и продажба на допуснати до търговия на организиран от Борсата пазар финансови инструменти от страна на своите членове и техните клиенти, резултатът от което е сключването между съответните страни на договор във връзка с тези финансови инструменти.

(2) Борсата осигурява на членовете си и на техните клиенти равни условия за участие в търговията.

(3) Търговията на организираните от Борсата пазари е непристъпна и се осъществява посредством електронна Система.

(4) Системата на Борсата разполага с мерки за обезпечаване на ефективната ѝ дейност, съгласно внедрената система за управление на информационната сигурност.

(5) Участието в търговските сесии се осъществява чрез брокерски терминали (работни станции), както и платформи за пряк достъп до пазара или спонсориран достъп, свързани със Системата посредством един или повече стандартизирани информационни протоколи. Всеки участник в търговията е отговорен за осъществяването на контрола върху достъпа до определения му терминал и до всички електронни уреди, свързани със Системата, както и за запазването тайната на поверените му уникални идентификационни номера и пароли.

(6) Изпращането и получаването на съобщения към и от Системата може да се извършва само от борсови посредници, допуснати по реда на Правилата за членство, както и от клиенти на борсови членове, получили разрешение за спонсориран достъп по реда на Правилата за членство. Всеки борсов посредник и клиент, получил разрешение за спонсориран достъп, е отговорен за осъществяването на контрола върху достъпа до определения му терминал и до всички електронни уреди, свързани със Системата, както и за запазването тайната на поверените му уникални идентификационни номера и пароли.

(7) За всеки борсов член са задължителни и обвързващи всички сделки, реализирани при използване на определените за негов борсов посредник уникални идентификационни номера и пароли, както и при използване на уникалните идентификационни номера и пароли на клиентите на борсов член, получили разрешение за ползване на спонсориран достъп.

(8) Борсовият член носи цялата отговорност за всички поръчки, сделки и съобщения към Системата,

включително поръчките въведени с неговия уникален идентификационен номер, и в случаите на предоставяне на пряк и спонсориран достъп до пазара. За действията по предходното изречение, борсовия член подлежи на контрол и санкции по реда на настоящия правилник.

(9) Условието за свързване на работна станция и за достъп до Системата се определят в задължителни указания на Съвета и са част или приложение към договора за участниците на пазарите организирани от Борсата, или към договора за членство в Борсата. Контролът върху изпълнението на условията по изр. 1 се осъществява от Съвета или от определено от него лице.

(10) Борсата гарантира сключените на нея сделки чрез Фонда за гарантиране на сетълмента на финансови инструменти към Централен депозитар в съответствие със споразумение между нея и Централен депозитар.

Раздел Втори ФАЗИ И ВРЕМЕТРАЕНЕ

Чл. 2. (1) Търговската сесия е официално обявения времеви интервал, през който могат да се сключват сделки на Борсата.

(2) Членовете могат да въвеждат, променят и отменят поръчки за покупка и продажба по време на сесията, както преди началото ѝ, така и след нейния край във времеви интервали, определени от Съвета.

(3) Търговските сесии се провеждат с времетраене и по график, определени от Съвета. Търговията се провежда паралелно на всички пазарни сегменти. За пазар "BSE International", Съветът може да определи различен график.

(4) Промяната в честотата и времетраенето на търговските сесии спрямо определения график, както и във времеви интервал за въвеждане на поръчки, се извършва от Съвета и се оповестява поне 5 (пет) работни дни предварително.

(5) Място на сключване на всички сделки по реда на настоящите Правила е гр. София.

(6) На всяка търговска сесия на Борсата членовете се представляват от допуснати по реда на Правилата за членство борсови посредници. Всеки борсов посредник се идентифицира по утвърден от Съвета начин.

Чл. 3. (1) Ако на съответния пазарен сегмент финансовите инструменти се търгуват непрекъснато, търговските сесии протичат през следните фази в посочения ред:

1. откриващ аукцион;
 2. непрекъснатата търговия;
-

- 3. закриващ аукцион;
- 4. търговия по цена на затваряне.

(2) По време на непрекъснатата търговия могат да бъдат насрочени един или повече междинни аукциона.

Чл. 4. Ако на съответния пазарен сегмент финансовите инструменти не се търгуват непрекъснато, търговските сесии се състоят от един или повече аукциона.

Чл. 5. Цялостното провеждане на търговските сесии се организира и контролира от Директора Търговия.

Глава Втора

ПОРЪЧКИ И КОТИРОВКИ ЗА ПОКУПКА И ПРОДАЖБА НА ФИНАНСОВИ ИНСТРУМЕНТИ

Раздел Първи ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 6. Сделките с финансови инструменти, допуснати до търговия на Борсата се осъществяват въз основа на въведените поръчки за покупка и продажба от борсовите членове и на котировките на маркет-мейкърите (борсови сделки).

Чл. 7. Поръчките и котировките представляват твърда заявка да се закупи или продаде дадено количество финансови инструменти по определена или по пазарна цена и при определени допълнителни параметри.

Чл. 8. Чрез въвеждането на поръчки или котировки борсовите посредници заявяват готовност сключените в резултат от тях сделки да бъдат приключени в рамките на стандартния период за сетълмент.

Раздел Втори ВИДОВЕ БОРСОВИ ПОРЪЧКИ

Чл. 9. (1) На Борсата се допускат следните основни видове борсови поръчки:

1. лимитирани - поръчки за покупка или продажба на определено количество финансови инструменти при посочена пределна цена;
2. пазарни - поръчки за покупка или продажба на определено количество финансови инструменти по най-добрата цена на борсовия пазар в момента на въвеждането им в търговската система на Борсата.

(2) В зависимост от условията за изпълнение по време на непрекъснатата търговия, поръчките

могат да бъдат от типа:

1. “веднага или никога”, които се изпълняват незабавно и във възможно най-пълен обем. Неизпълнената част от поръчката се отменя от Системата;
2. “изпълни или отмени”, които се изпълняват незабавно и в пълен обем, а ако това е невъзможно, се отменят от Системата;
3. “въведи или отмени”, които остават активни в Системата, само ако не са незабавно изпълними, като в противен случай се отхвърлят от Системата.

(3) В зависимост от валидността си поръчките биват:

1. валидни до отмяна - поръчки, които се пренасят от една борсова сесия към следващата, докато не бъдат отменени;
2. валидни за деня - поръчки, валидни само за една сесия, които след нейния край се отменят от Системата;
3. валидни до дата - поръчки, неизпълнената част на които се пренася от една борсова сесия към следваща, докато не настъпи предварително посочен при въвеждане на поръчката ден.

(4) В зависимост от фазата на търговската сесия, за която са предназначени, поръчките биват валидни:

1. само за откриващ аукцион;
2. само за закриващ аукцион;
3. само за междинни аукциони;
4. само за аукциони, независимо от вида им;
5. за цялата търговска сесия.

Чл. 10. (1) На Борсата се допуска въвеждането на стоп-поръчки, чието изпълнение става възможно при достигане на предварително определена цена (стоп цена).

(2) Стоп-поръчките биват:

1. пазарни стоп-поръчки, които автоматично се въвеждат в Системата като пазарни поръчки, когато текущата пазарна цена достигне или надхвърли при стоп поръчки “купува” заложената стоп цена, респективно достигне или спадне под нея при стоп поръчки “продава”;
2. лимитирани стоп-поръчки, които автоматично се въвеждат в Системата като лимитирани поръчки, когато текущата пазарна цена достигне или надхвърли при стоп поръчки “купува” заложената стоп цена, респективно достигне или спадне под нея при стоп поръчки “продава”.

(3) За стоп-поръчките не могат да се определят допълнителни условия за изпълнение и ограничения за търгуване.

Чл. 11. (1) На Борсата се допуска въвеждането на плаващи стоп-поръчки с динамична стоп цена, която се променя спрямо референтната цена, и чието изпълнение става възможно при достигане на определената стоп цена.

(2) Динамичната стоп цена се въвежда като първоначална стоп цена, допълнена от абсолютна или процентна разлика спрямо съответната референтна цена.

(3) Динамичната стоп цена непрекъснато се следи и коригира съгласно следното правило:

1. ако референтната цена на плаваща стоп-поръчка “продава” (“купува”) нараства (спада) по такъв начин, че отстоянието на динамичната стоп цена от референтната цена е надвишено, динамичната стоп цена ще бъде увеличена (намалена), така че да се запази отстоянието постоянно.
2. ако референтната цена на плаваща стоп поръчка “продава” (“купува”) спада (нараства), то динамичната стоп цена не се променя.
3. ако референтната цена достигне или надхвърли при плаващи стоп-поръчки “купува” заложената динамична стоп цена, респективно достигне или спадне под нея при плаващи стоп-поръчки “продава”, поръчката с динамична стоп цена се въвежда автоматично в Системата като пазарна поръчка.

(4) За плаващите стоп-поръчки не могат да се определят допълнителни условия за изпълнение и ограничения за търгуване.

Чл. 12. (1) На Борсата се допуска въвеждането на “айсберг” поръчки - лимитирани поръчки с валидност съгласно чл. 9, ал. 3, които се характеризират с общ обем и с върхов (пиков) обем и при които във всеки един момент в Системата е видима само остатъчната част от върховия обем.

(2) Общият обем на “айсберг” поръчката е винаги стандартна партида, като минималната стойност на поръчката при въвеждането ѝ или последваща модификация не може да бъде по-малка от 10 000 (десет хиляди) евро.

(3) За облигации и държавни ценни книжа не се разрешават “айсберг” поръчки.

(4) “Айсберг” поръчка, която не отговаря на изискванията за минимална стойност съгласно ал. 2 и 3, се отхвърля от Системата.

(5) Върховият обем е минимум 5 (пет) на сто от общия обем на “айсберг” поръчката, като той би могъл да бъде зададен при въвеждането на поръчката и като случайно число между долна и горна граница.

(6) След изпълняване на остатъчната част от върховия обем, Системата въвежда поръчка със същата цена и нов върхов обем до изчерпване на общия обем.

(7) Последната въведена поръчка в Системата е с обем, равен на остатъчния общ обем на “айсберг” поръчката.

(8) “Айсберг” поръчките не се обозначават по специален начин в Системата.

(9) По време на аукциони, “айсберг” поръчките участват с пълния си обем.

(10) За “айсберг” поръчките не могат да се определят допълнителни условия за изпълнение и ограничения за търгуване.

Чл. 13. (1) На Борсата се допуска въвеждането на комбинирана поръчка “едната-отменя-другата”, състояща се от лимитирана и пазарна стоп-поръчка, съдържаща лимитирана и стоп цена, като се изпълнява първо поръчката, чиято лимитирана или стоп цена е достигната първо.

(2) При първоначалното въвеждане, поръчката “едната-отменя-другата” е видима в Системата като обикновена лимитирана поръчка. В случай, че стоп цената бъде достигната, лимитираната поръчка се изтрива от Системата и се въвежда пазарна стоп-поръчка с нов времеви приоритет.

(3) При въвеждане/модифициране на поръчка “едната-отменя-другата”, следва да са изпълнени следните условия:

1. стоп цената на поръчка “купува” следва да е по-висока от най-добрата цена “купува”;
2. стоп цената на поръчка “продава” следва да е по-ниска от най-добрата цена “продава”;
3. стоп цената на поръчка “купува” следва да е по-висока от въведената лимитирана цена “купува”;
4. стоп цената на поръчка “продава” следва да е по-ниска от въведената лимитирана цена “продава”.

(4) В случай че съответното условие по ал. 3 не е изпълнено, поръчката се отхвърля от Системата.

(5) В случай на частично изпълнение на лимитираната поръчка, обемът на пазарната стоп-поръчка се коригира съответно.

(6) За поръчките “едната-отменя-другата” не могат да се определят допълнителни условия за изпълнение и ограничения за търгуване

Раздел Трети **ПРИОРИТЕТИ НА ПОРЪЧКИТЕ**

Чл. 14. (1) При въвеждане на поръчка в Системата, на нея служебно се присвоява приоритет и уникален номер. Приоритетите на въведените поръчки на Борсата са както следва:

1. първи приоритет - цена;
2. втори приоритет - време на въвеждане, при еднакви цени на съответните поръчки.

(2) Приоритетът “цена” означава предимство на:

1. поръчките за покупка, съдържащи по-висока цена спрямо тези с по-ниска, съответно поръчките
-

за продажба, съдържащи по-ниска цена спрямо тези с по-висока;

2. пазарните поръчки пред лимитираните.

(3) Приоритетът “време на въвеждане” означава предимство на по-рано въведените поръчки, ако те имат еднакви цени.

(4) За пазарните поръчки важи единствено приоритетът “време на въвеждане”.

(5) При промяна на параметрите на съществуваща поръчка от страна на борсовия посредник в Системата се актуализира и времето ѝ на въвеждане, ако новите параметри на поръчката влияят по негативен начин на изпълнението и приоритетите на останалите активни поръчки.

(6) Поръчка се изтрива от Системата след:

1. отмяната ѝ от страна на борсовия посредник; или
2. служебната ѝ отмяна от страна на Системата вследствие на изтичането на валидността ѝ; или
3. служебната ѝ отмяна от Борсата вследствие на изрично писмено искане от страна на борсовия член, който я е въвел; или
4. пълното ѝ изпълнение вследствие на сключване на сделка с нея.

(7) Нововъведеният върхов обем на айсберг-поръчка има същия приоритет “цена”, както предходния върхов обем.

Раздел Четвърти ПАРАМЕТРИ НА ПОРЪЧКИТЕ

Чл. 15. (1) Всяка борсова поръчка съдържа задължително:

1. уникален номер, присвояван от Системата;
 2. точно време на въвеждане;
 3. борсов код на емисията от финансови инструменти;
 4. идентификация купува/продава;
 5. основен вид на поръчката;
 6. ценови условия;
 7. общ обем на поръчката, а в случаите на “айсберг” поръчки - и върхов обем;
 8. стоп цена, в случаите на стоп-поръчки;
 9. идентификационен код на борсовия член и борсовия посредник или алгоритъм, който я е въвел;
 10. условия за изпълнение;
 11. условия за валидност;
 12. идентификация на фазата на търговската сесия, за която са предназначени;
 13. отбелязване дали поръчката е за собствена или за чужда сметка;
 14. идентификационен код на клиента, в случай, че поръчката е за сметка на клиент;
 15. идентификационен код на лицето или алгоритъм, отговорни за инвестиционното решение, в
-

случай че то е взето в рамките на борсовия член;

16. съответните приложими данни, съгласно чл. 2, пар. 1 от Делегиран регламент (ЕС) 2017/580.

(2) В Системата може да не са видими всички от параметрите по ал. 1.

(3) По време на интервалите преди и след края на търговската сесия, в които е допустимо въвеждането на поръчки, борсовите посредници разполагат с информация единствено за въведените от тях поръчки.

Чл. 16. (1) За финансови инструменти, допуснати до търговия на Борсата, Съветът установява стандартните пазарни партии за всеки вид инструменти поотделно. Борсата информира участниците в борсовата търговия за всяка промяна в тях, като обявява датата, от която новите партии ще се считат за минимални единици при борсовите поръчки.

(2) За финансови инструменти, регистрирани на Пазар “BSE International” минималният обем на поръчката за всеки инструмент се установява поотделно при регистрацията им. Борсата информира участниците в борсовата търговия за всяка промяна, като обявява датата, от която новите минимални стойности влизат в сила.

(3) По време на непрекъснатата търговия се допуска въвеждането само на поръчки със стандартни партии.

(4) В аукционите участват поръчки с всякакви обеми.

Чл. 17. (1) Поръчките и котировките за покупка и продажба на акции, депозитарни разписки и борсово търгувани фондове се въвеждат с минимална стъпка на котиране, определена съгласно Делегиран регламент (ЕС) 2017/588.

(2) Борсата оповестява на интернет страницата си списък на допуснатите до търговия финансови инструменти по ал. 1 със съответстващите им стъпки на котиране.

(3) В случай на промяна на минималната стъпка на котиране, наличните поръчки в Системата за съответния инструмент се изтриват.

(4) Цената на поръчките за покупка и продажба на лихвоносни облигации не включва натрупаната лихва от датата на последното лихвено плащане до момента на въвеждане на поръчката. При облигации с нулев купон цената на поръчките за покупка и продажба включват пропорционална част от дисконта, съгласно приложимата конвенция.

(5) Цената на поръчките по ал.4 се въвежда като процент от номинала на една пазарна партида.

Раздел Пети КОТИРОВКИ НА МАРКЕТ-МЕЙКЪРИ

Чл. 18. (1) Системата допуска и въвеждане на котировки от борсови членове, регистрирани като маркет-мейкъри по реда на Правилата за членство.

(2) Котировката представлява едновременно въвеждане в Системата на обвързващи лимитирана поръчка за покупка и лимитирана поръчка за продажба, които са със съпоставим размер и в рамките на максималния спред, определен съгласно настоящите правила.

(3) Котировките/поръчките се считат за съпоставими по размер, когато размерите им не се различават с повече от 50 (петдесет) на сто една от друга, както към момента на въвеждането им, така и след всяко изпълнение.

(4) При въвеждането на котировки/поръчки маркет-мейкърът може да ги отбележи с индикатор за предоставяне на ликвидност.

(5) Котировката е с валидност само за деня.

(6) Всеки маркет-мейкър може да въвежда само една котировка за дадена емисия, по която се явява маркет-мейкър.

Раздел шести СЪОТНОШЕНИЕ МЕЖДУ НЕИЗПЪЛНЕНИ ПОРЪЧКИ И СДЕЛКИ

Чл. 19. (1) С решение на СД на Борсата се определя максималното съотношение между неизпълнените поръчки и сключените сделки (OTR). OTR определя коефициента между въведените, модифицирани и изтрита поръчки и изпълнените сделки.

(2) Решението по ал. 1 се обявява на интернет страницата на борсата.

(3) Борсата може да определи различни максимални стойности за съотношението по ал. 1 в зависимост от това дали участникът е маркет-мейкър по дадена емисия или не.

Чл. 20. (1) Борсата изчислява съотношението между неизпълнените поръчки и сключени сделки за всеки борсов член след края на всяка търговска сесия по следните начини:

1. Базиран на обема на въведените поръчки и изпълнените сделки по следната формула:

$$OTR_{vol} = \frac{\text{Общ_обем_на_поръчките}}{\text{MAX(Общ_обем_на_сделките,1)}} - 1$$

2. Базиран на броя на въведените поръчки и изпълнените сделки по следната формула:

$$OTR_{no} = \frac{\text{Общ_брой_на_поръчките}}{\text{MAX(Общ_брой_на_сделките,1)}} - 1$$

(2) Изчисленията по ал. 1 се извършват за всеки борсов член и за всяка емисия по отделно.

(3) Борсата предоставя ежедневно на всеки участник индивидуален отчет за изчислените съотношения на база на обем и брой поръчки за всяка емисия.

Глава Трета БОРСОВИ СДЕЛКИ

Раздел Първи СКЛЮЧВАНЕ НА СДЕЛКИ В РЕЗУЛТАТ НА АУКЦИОНИ

Чл. 21. (1) Всеки един аукцион протича най-малкото през следните етапи в посочения ред:

1. фаза на въвеждане на поръчки;
2. фаза на определяне на цената.

(2) По време на фазата на въвеждане на поръчки борсовите посредници могат да въвеждат нови поръчки, а също така да променят и отменят съществуващи.

(3) По време на фазата на въвеждане на поръчки, ако са налице насрещно изпълними такива, в Системата се визуализира единствено информация за индикативната цена на аукциона, информация дали излишъкът на изпълнимите поръчки е от страна на търсенето или на предлагането, както и неговият обем.

(4) Индикативната цена на аукциона е цената, която би била постигната, ако се пристъпи незабавно към изпълнение на поръчките.

(5) Ако не са налице насрещно изпълними поръчки, то в Системата се визуализира единствено информация за най-добрите цени “купува” и “продава”, както и за сумарните обеми на поръчките при тези цени.

Чл. 22. Фазата на въвеждане на поръчки има продължителност, определена от Съвета, като след изтичането ѝ се прекратява от Системата на случаен принцип в рамките на интервал, също

определен от Съвета.

Чл. 23. (1) След приключване на фазата на въвеждане на поръчки стартира фазата на определяне на цената.

(2) Цената на аукциона се определя въз основа на активните поръчки към края на фазата на въвеждане и техния общ изпълним обем.

(3) Определянето на изпълнимия обем се извършва за всяко едно ценово ниво съобразно приложимата стъпка на котирание, дори и да не са налице лимитирани поръчки на това ниво.

(4) Всички поръчки се изпълняват по единна цена, при която е налице най-голям изпълним обем, респективно най-малък излишък.

(5) Ако при процеса на определяне на цената се установи, че са налице две или повече цени, при които изпълнимият обем е най-голям, съответно излишъкът е най-малък, то:

1. цената на аукциона е равна на най-високата цена “купува”, ако излишъкът за всички лимитирани цени е от страната на търсенето;
2. цената на аукциона е равна на най-ниската цена “продава”, ако излишъкът за всички лимитирани цени е от страната на предлагането.

(6) Ако включването на излишъка като критерий за определяне на цената не доведе до еднозначно определяне на цената на аукциона и е налице еднакъв излишък от страна на предлагането за една част от лимитираните цени и излишък от страна на търсенето за друга част или ако не е налице излишък за всички лимитирани цени, то при определянето на цената се взима предвид и референтната цена при следните принципи:

1. цената на аукциона е равна на най-високата лимитирана цена, при която е налице излишък от страна на търсенето, в случай, че референтната цена е по-малка или равна на нея;
2. цената на аукциона е равна на най-ниската лимитирана цена, при която е налице излишък от страна на предлагането, ако референтната цена е по-голяма или равна на нея;
3. цената на аукциона е равна на референтната цена, ако референтната цена е между двете най-добри цени “купува” и “продава”.

(7) Ако в края на фазата на въвеждане на поръчки не са налице лимитирани и са налице единствено насрещно изпълними пазарни поръчки, цената на аукциона е равна на референтната цена.

(8) Ако в края на фазата на въвеждане на поръчки не са налице изпълними такива, Системата не определя цена на аукциона и пристъпва към следващата фаза на сесията.

Чл. 24. Ако в резултат на аукциона бъде определена цена, то Системата пристъпва към изпълнение на насрещно изпълнимите поръчки по тази цена, като на всяка от страните по сделките се изпраща

потвърждение за сключването

Чл. 25. (1) След приключване на фазата на определяне на цената, всички пазарни и лимитирани поръчки, които не са били изпълнени или са били единствено частично изпълнени, се прехвърлят към следващата възможна фаза на търговия, като се отчетат съответните им ограничения.

(2) “Айсберг” поръчките се прехвърлят към фазата на непрекъснатата търговия със съответните им оставащи върхови обеми.

(3) Поръчките тип “въведи или отмени” се изтриват при стартиране на аукцион. Въвежданите по време на аукцион поръчки тип “въведи или отмени” се отхвърлят от Системата.

Чл. 26. (1) Цената, постигната на закриващия аукцион, служи за цена на затваряне за съответната сесия.

(2) Ако на закриващия аукцион не е постигната цена, цената на затваряне за съответната сесия за дадения финансов инструмент е равна на референтната цена.

(3) Ако с дадения инструмент на съответната сесия няма сключени сделки, цената на затваряне е равна на цената на затваряне от предходната сесия.

Раздел Втори

СКЛЮЧВАНЕ НА СДЕЛКИ ПО ВРЕМЕ НА НЕПРЕКЪСНАТА ТЪРГОВИЯ

Чл. 27. След приключване на откриващия аукцион или на междинния аукцион се пристъпва към фазата на непрекъснатата търговия.

Чл. 28. По отношение на поръчките, по време на непрекъснатата търговия Системата визуализира информация единствено за обемите им за всяка лимитирана цена с натрупване и за броя поръчки за всяка лимитирана цена.

Чл. 29. (1) По време на непрекъснатата търговия всяка новопостъпила поръчка в Системата незабавно се проверява за изпълнение срещу вече активните насрещни поръчки съобразно присвоените им приоритети.

(2) Освен според присвоените приоритети, определянето на цената сделка по време на непрекъснатата търговия се извършва съгласно следните правила:

1. ако към момента на въвеждане на пазарна поръчка са активни само насрещни пазарни поръчки, то тя се изпълнява на референтната цена;
 2. ако към момента на въвеждане на пазарна поръчка или лимитирана поръчка са активни само насрещни лимитирани поръчки, то цената на сключената сделка е равна на най-високата цена
-

“купува” в случаите на въвеждана поръчка за продажба, съответно най-ниската цена “продава” в случаите на въвеждане на поръчка за покупка;

3. ако към момента на въвеждане на пазарна поръчка са активни пазарни и лимитирани насрещни поръчки, то тя се удовлетворява срещу пазарните поръчки по приоритет цена/време, на референтната или на най-висока лимитирана цена, когато са налице активни пазарни поръчки “купува” и съответно на референтната или на най-ниска лимитирана цена, когато са налице активни пазарни поръчки “продава”;

4. ако към момента на въвеждане на лимитирана поръчка са активни насрещни пазарни поръчки, то тя се удовлетворява срещу пазарните поръчки на референтната цена, а ако това нарушава приоритетите на изпълнение - на цената на самата лимитирана поръчка;

5. ако към момента на въвеждане на лимитирана поръчка са активни насрещни пазарни и лимитирани поръчки, то тя се удовлетворява срещу пазарните поръчки по приоритет цена/време, на референтната цена, а ако това нарушава приоритетите на изпълнение - на цената на най-високата цена “купува”, в случаите на въвеждана поръчка за продажба, съответно на най-ниската цена “продава” в случаите на въвеждане на поръчка за покупка.

(3) Активните пазарни поръчки се изпълняват незабавно срещу следващата въведена насрещна поръчка. В този случай в сила са следните принципи:

1. пазарните поръчки получават референтната цена като “виртуална” цена. На тази база те се изпълняват на референтната цена, ако това не нарушава приоритетите на изпълнение;

2. ако поръчките не могат да бъдат изпълнени по референтната цена, те се изпълняват по приоритетите на изпълнение на цена, по-висока от нея, в случаите на неизпълнени пазарни поръчки за покупка или по-ниска от нея при неизпълнени пазарни поръчки за продажба. Цената на изпълнение е равна или на цената на вече активна лимитирана поръчка в Системата или на цената на нововъведената в Системата лимитирана поръчка в зависимост от присвоените приоритети за изпълнение.

(4) Ако към момента на въвеждане на поръчка не е налице активна в Системата насрещна поръчка, цена не се определя и до сключване на сделка не се достига.

(5) Ако след въвеждането на лимитирана поръчка се окаже, че в Системата най-добрата цена купува е по-ниска от най-добрата цена продава, цена не се определя и до сключване на сделка не се достига.

(6) Незабавно след сключване на сделка в резултат на насрещно изпълними поръчки, на всяка от страните по сделките се изпраща потвърждение за сключването.

Раздел Трети

СКЛЮЧВАНЕ НА СДЕЛКИ В РЕЗУЛТАТ НА ТЪРГОВИЯ ПО ЦЕНА НА ЗАТВАРЯНЕ

Чл. 30. След приключване на закриващия аукцион в случай, че на него са сключени сделки с

определен инструмент и е формирана цена, се пристъпва към фазата на търговия по цена на затваряне.

Чл. 31. (1) Във фазата на търговия по цена на затваряне участват активни, неизпълнени по време на търговската сесия пазарни и лимитирани поръчки с ценови лимит, по-добър или равен на цената на закриващия аукцион, за които е зададен флаг "Trade-at-close".

(2) По време на фазата на търговия по цена на затваряне могат да бъдат въвеждани нови поръчки - само пазарни и лимитирани, отговарящи на условията, посочени в ал. 1 и маркирани с флаг "Trade-at-close".

Чл. 32. (1) По време на фазата на търговия по цена на затваряне Системата визуализира информация за единствената възможна цена за сключване на сделки със съответния инструмент - цената на закриващия аукцион, за натрупаните обеми на поръчките и за броя им. Всяка нова поръчка веднага се проверява за изпълнение спрямо насрещно въведени поръчки в системата.

(2) За фазата на търговия по цена на затваряне е валиден единствено приоритетът "време на въвеждане", без значение типа поръчка - пазарна или лимитирана.

Раздел Четвърти **ОСОБЕНИ ИЗИСКВАНИЯ КЪМ ДЕЙНОСТТА НА МАРКЕТ-МЕЙКЪРИТЕ**

Чл. 33. Маркет-мейкърите са длъжни да поддържат котировки през 50 (петдесет) на сто от времето на непрекъсната търговия, без откриващите и закриващи аукциони и прекъсванията за нестабилност.

Чл. 34. (1) Задължението на маркет-мейкърите за поддържане на котировки съгласно предходния член не се прилага при следните извънредни обстоятелства:

1. ситуация на изключителна ценова нестабилност, водеща до задействане на прекъсвания за нестабилност на повече от 50 (петдесет) на сто от финансовите инструменти, за които има регистрирани маркет-мейкъри по реда на Правилата за членство;
2. при настъпване на някое от обстоятелствата, посочени в чл. 76, ал. 1 от настоящите правила;
3. при настъпване на някое от обстоятелствата, посочени в чл. 3, б. "г" от Делегиран Регламент (ЕС) 2017/578.

(2) Борсата незабавно оповестява на интернет страницата си настъпването на извънредните обстоятелства по ал. 1, т. 1 и 2, както и възобновяването на обичайното търгуване след отпадането им.

(3) При извънредни обстоятелства по ал. 1, т. 3 маркет-мейкърът уведомява писмено Борсата за отпадането на задължението му за поддържане на котировки за този търговски ден.

Чл. 35. Маркет-мейкърите имат право да актуализират цената и обема на котировките си във всеки един момент на търговската сесия, както и във времевите интервали преди началото ѝ и след нейния край, през които се допуска въвеждане на поръчки.

Чл. 36. (1) Всеки борсов член има право да въвежда електронни заявки до всички маркет-мейкъри, които са регистрирани като такива за дадена емисия, с искания за котировки.

(2) В исканията се посочва дали съответният член желае да закупи или да продаде финансови инструменти от съответната емисия, както и в какъв обем.

(3) Информация за изпратеното искане се изпраща посредством Системата до всички борсови посредници без да се оповестяват конкретни параметри.

(4) Само маркет-мейкърът на съответната емисия има информация относно борсовия член, изпратил искането за котировка.

(5) Всеки маркет-мейкър е длъжен да отговори на искането в рамките на 2 (две) минути, като въведе котировка, съгласно изискванията на чл. 18 и 37, независимо дали има задължение да поддържа котировка към момента на въвеждането на искането.

(6) Маркет-мейкърът поддържа активна в Системата въведената в резултат на искането котировка с непроменени параметри най-малко 1 (една) минута.

Чл. 37. (1) Максималният размер на спреда на котировките на маркет-мейкър не може да бъде по-голям от 5 % за емисии акции и борсово търгувани продукти и 1 % за емисии облигации, допуснати до търговия на Основния пазар BSE.

(2) Максималният размер на спреда на котировките на маркет-мейкър на емисия акции, допуснати до търговия на Алтернативния пазар BaSE, не може да бъде по-голям от 15 %.

(3) Максималният размер на спреда на котировките на маркет-мейкър на финансови инструменти, регистрирани на пазар "BSE International", се определя с нареждането за регистрация на всеки инструмент поотделно.

(4) Спредът се изчислява по следната формула:

$$\text{Спред}(\%) = \left(\frac{A}{B} - 1\right) \times 100 ,$$

където "А" е цената на поръчката "продава", а "В" е цената на поръчката "купува".

Чл. 38. (1) Борсата извършва проверка на ежедневна и месечна база доколко съответните маркет-мейкъри са изпълнявали задълженията си по този раздел и им предоставя отчети.

(2) Борсата възстановява платените суми по Глава Четвърта от Тарифата за таксите, във връзка с дейността на маркет-мейкър само за Основния пазар BSE по време на обичайни пазарни условия, в случай че изпълняват допълнителните изисквания по Раздел Шести на настоящата глава.

(3) Борсата възстановява платените суми по Глава Четвърта от Тарифата за таксите, във връзка с дейността на маркет-мейкър на ликвидни инструменти по време на неблагоприятни пазарни условия, съгласно Раздел Пети на настоящата глава.

Раздел Пети

ОСОБЕНИ ИЗИСКВАНИЯ КЪМ ДЕЙНОСТТА НА МАРКЕТ-МЕЙКЪРИТЕ НА ЛИКВИДНИ ИНСТРУМЕНТИ ПРИ НЕБЛАГОПРИЯТНИ ПАЗАРНИ УСЛОВИЯ

Чл. 39. (1) За финансовите инструменти, за които има ликвидни пазари съгласно определението на чл. 1, ал. 1 от Делегиран регламент (ЕС) 2017/567, Борсата определя особени изисквания за котиране при неблагоприятни пазарни условия.

(2) Неблагоприятните пазарни условия се определят при възобновяване на търговията след разширено прекъсване за нестабилност, след което са налице значителни промени в цената и стойността на финансов инструмент по ал. 1.

(3) След възобновяване на търговията Системата автоматично проверява дали стойността на изпълнените поръчки в резултат на разширеното прекъсване за нестабилност надвишава средната стойност от предходната година, умножена по 2.

Чл. 40. Неблагоприятните пазарни условия продължават 60 (шестдесет) минути и могат да бъдат продължени с още 60 (шестдесет) минути, в случай че значителни краткосрочни промени в цената и стойността са идентифицирани отново.

Чл. 41. (1) При неблагоприятни пазарни условия маркет-мейкърите изпълняват следните изисквания:

1. поддържат котировки през 50 (петдесет) на сто от времето на неблагоприятни пазарни условия;
2. максималният размер на спреда на котировките не може да бъде по-голям от 10 % за емисии акции и борсово търгувани продукти.

(2) Изискванията на чл. 18 и Раздел Четвърти на настоящата глава се прилагат съответно.

Раздел Шести

ОСОБЕНИ ИЗИСКВАНИЯ КЪМ ДЕЙНОСТТА НА МАРКЕТ-МЕЙКЪРИТЕ ЗА ДОСТЪП ДО СТИМУЛИ ПРИ

ОБИЧАЙНИ ПАЗАРНИ УСЛОВИЯ

Чл. 42. За да бъдат възстановени платените суми по Глава Четвърта от Тарифата за таксите, събирани от Борсата, във връзка с дейността на борсов член като маркет-мейкър за Основния пазар BSE по време на обичайни пазарни условия, или за да се прилага чл. 26 от същата тарифа за Пазар "BSE International", освен изискванията по чл. 18 и Раздел Четвърти на настоящата глава, той е длъжен да изпълнява допълнителни завишени изисквания както следва:

1. да поддържа котировки през 90 (деветдесет) на сто от времето от началото на откриващия аукцион до края на закриващия аукцион и по време на прекъсванията за нестабилност;
2. ако съответният финансов инструмент се търгува само посредством аукциони, да поддържа котировки по време на тези аукциони, включително и по време на прекъсванията за нестабилност;
3. да участва в аукционите, включително и при прекъсвания за нестабилност, като въвеждат котировки в рамките на 90 (деветдесет) секунди от започването на фазата за въвеждане на поръчки, поддържайки котировката през цялата фаза на определяне на цената, като могат да променят както цените "купува" и "продава", така и нейния обем.
4. да въвежда котировка с минимална стойност в парично изражение към момента на въвеждането ѝ в размер на:
 - а) 1 300 (хиляда и триста) евро за финансови инструменти на Основен пазар BSE;
 - б) 5 000 (пет хиляди) евро за финансови инструменти, регистрирани на Пазар "BSE International";
5. да въвежда нова котировка в рамките на 5 (пет) минути от оттеглянето, съответно от цялостното изпълнение на предходната.

Раздел Седми

СПЕЦИФИЧНИ УСЛОВИЯ ЗА ПРОВЕЖДАНЕ НА АУКЦИОНИ ЗА ПЪРВИЧНО ПУБЛИЧНО ПРЕДЛАГАНЕ

Чл. 43. (1) Първично публично предлагане на Борсата се извършва посредством допускане на емисията, която се предлага за записване от емитента или упълномощен от емитента борсов член на Сегмента за първично публично предлагане. В случай че в проспекта е предвидено едновременно с предложените за записване нови финансови инструменти да бъдат предложени за продажба и съществуващи финансови инструменти, предлагането на последните може да се осъществи по реда на ал. 2.

(2) Предлагането по ал. 1 чрез системите на Борсата се осъществява посредством организирането на аукцион по Раздел Първи със следните особености:

1. борсовите посредници получават информация от Системата единствено за въведените от тях поръчки;
 2. по време на провеждане на аукциона Борсата предоставя информация за агрегираните поръчки на всяко ценово ниво единствено на емитента и упълномощения от него борсов член по предлагането;
 3. поръчката за продажба се въвежда служебно от Борсата въз основа на подаденото заявление за допускане на емисията до Сегмента за първично публично предлагане;
-

4. допуска се въвеждането само на пазарни и лимитирани поръчки.

(3) Емитентът може да определи:

1. ценови диапазон, в рамките на който да бъде определена цената на аукциона;
2. формирането на цената на аукциона да е на предварително определена фиксирана цена;
3. възможност за пропорционално разпределение, когато формирането на цената се извършва по предварително определена фиксирана цена и в края на фазата за въвеждане на поръчки търсенето надвишава предлагането.

(4) Определянето на ценови диапазон, в рамките на който ще бъде определена цената на аукциона, не изключва въвеждането на поръчки с цени извън него.

(5) След приключване на фазата на въвеждане на поръчки се пристъпва към фазата за определяне на цената на аукциона. Всички поръчки се изпълняват по единна цена в рамките на предварително определения ценови диапазон, или на предварително определената фиксирана цена. Описанието на формирането на цената и приоритетите за изпълнение на поръчки за аукционите по ал. 3 се съдържа в приложение към настоящите правила.

(6) В случай че е планиран аукцион в рамките на няколко последователни дни, след края на аукциона на всеки ден финансовият инструмент временно се спира от търговия, с което се изтриват всички съществуващи и неудовлетворени до момента поръчки.

(7) След определяне на цената на аукциона, търговията със съответната емисия се спира до момента на допускането ѝ до някой от останалите пазари, организирани от Борсата.

(8) По искане на емитента или упълномощен от него борсов член и при предвидени в проспекта условия на предлагането, Борсата предоставя по време на аукциона публична информация за въведените в Системата поръчки за всяко ценово ниво с агрегирани количества по него на интернет страницата си.

Чл. 44. Времетраенето на аукциона за първично публично предлагане и времевият график за провеждането му се определят с решение на Съвета.

Чл. 45. За сделките с финансови инструменти, допуснати до Сегмента за първично публично предлагане разпоредбите на Глава Четвърта не се прилагат.

Чл. 46. Емисиите финансови инструменти, които са били поети от борсови членове, се предлагат за продажба след допускането им до търговия на някой от останалите пазари, организирани от Борсата.

ПРАВИЛА ЗА ТЪРГОВИЯ НА ПРАВА И ПРАВА ВЪРХУ ЗАПИСАНИ АКЦИИ

Чл. 47. (1) В срока за търговия на права от увеличенията на капитала на публичните дружества и права върху записани акции се прилагат разпоредбите на Раздел Първи и Втори.

(2) За периода от последната дата за търговия до датата на провеждане на аукциона по чл. 112б, ал. 7 от ЗППЦК, търговията на правата на Борсата се спира.

(3) На втория работен ден след крайната дата за прехвърляне на правата Борсата организира еднократно аукциона по чл. 112б, ал. 7 от ЗППЦК.

(4) Аукционът се осъществява по реда на Раздел Първи, като поръчка за продажба въвежда единствено борсовият член, обслужващ увеличението на капитала.

(5) Поръчката по ал. 4 е пазарна поръчка за цялото количество неупражнени права и се въвежда в рамките на 1 (една) минута от началото на фазата на въвеждане на поръчки.

(6) След приключване на аукциона, търговията с емисията права се прекратява.

(7) Търговията с права върху записани акции започва най-рано на втория работен ден, следващ изтичането на два работни дни след датата на провеждане на аукциона за първично публично предлагане или след крайната дата за записване на акции от увеличението на капитала на публично дружество и продължава до постъпване на информация от емитента за вписване на увеличението на капитала в ТРРЮЛНЦ.

(8) В случай на неуспешно вписване на увеличението на капитала в ТРРЮЛНЦ, набраните средства от аукциона за първично публично предлагане се възстановяват на лицата, вписани като притежатели на права върху записани акции на втория работен ден след последния ден за търговия с права върху записани акции, чрез системата на ЦД по сметките на съответния инвестиционен посредник без лихви или други компенсации.

(9) В случай на неуспешно приключила подписка, набраните суми се връщат по реда, описан в съобщението по чл. 89т от ЗППЦК.

Чл. 48. (1) При търговията с права от първоначалното увеличение на капитала на дружества със специална инвестиционна цел се прилагат разпоредбите на Раздел Първи и Втори.

(2) Борсовият член, обслужващ увеличението на капитала, въвежда пазарна поръчка за продажба на цялата емисия права в рамките на 1 (една) минута от началото на фазата на въвеждане на поръчки на откриващия аукцион в първия ден за търговия.

Чл. 49. За последващите увеличения на капитала на дружества със специална инвестиционна цел се прилага чл. 47.

Чл. 50. За сделките с права от увеличенията на капитала на публични дружества и дружества със специална инвестиционна цел, сключени на Борсата, разпоредбите на Глава Четвърта не се прилагат.

Раздел Девети

ПРАВИЛА ЗА ТЪРГОВИЯ НА ЕМИСИИ ОБЛИГАЦИИ И КОМПЕНСАТОРНИ ИНСТРУМЕНТИ

Чл. 51. (1) За търговията на лихвоносни облигационни емисии на Борсата се прилагат разпоредбите на Раздел Първи и Втори със следните изключения:

1. Цената на поръчките за покупка и продажба на облигации не включва натрупаната лихва от датата на последното лихвено плащане до момента на въвеждане на поръчката. При облигации с нулев купон цената на поръчките за покупка и продажба включват пропорционална част от дисконта, съгласно приложимата конвенция.
2. Цената на поръчките за покупка и продажба на облигации се въвежда в Системата като процент от неамортизираната стойност на една пазарна партида.
3. Неамортизираната стойност на една пазарна партида отразява единствено реално извършените главнични плащания.

(2) Борсата обявява на ежедневна база посредством официалната си интернет страница реалното състояние на всеки емитент и издадената от него облигационна емисия.

Чл. 52. (1) Борсата обявява на ежедневна база посредством официалната си интернет страница натрупаната лихва за всяка емисия лихвоносни облигации, допусната до търговия, с изключение на случаите по ал. 3.

(2) Борсата обявява на ежедневна база посредством официалната си интернет страница пропорционална част от дисконта, съгласно приложимата конвенция за всяка емисия облигации с нулев купон, допусната до търговия.

(3) При наличие на забавено лихвено или амортизационно плащане по дадена облигационна емисия, борсата спира начисляването на лихва по нея, считано от следващия работен ден след получаване на уведомление за забавата, като обявява на официалната си интернет страница датата, от която се спира начисляването на лихва, причината за това и неамортизираната стойност на една пазарна партида.

Чл. 53. (1) В потвържденията за сключените сделки с лихвоносни облигации, Системата изпраща информация и за цената, включваща натрупаната лихва от момента на последното лихвено

плащане до датата, на която сделката приключва.

(2) При наличие на забавено лихвено плащане от страна на емитента на лихвоносни облигации, в потвържденията по ал. 1 към цената на сключените с тях сделки не се включва натрупаната лихва за текущия лихвен период.

(3) В потвържденията за сключените сделки с облигации с нулев купон, цената на изпълнение съвпада с цената съдържаща пропорционална част от дисконта, съгласно приложимата конвенция.

Чл. 54. (1) За търговията на емисии облигации с нулев купон на Борсата се прилагат разпоредбите на Раздел Първи и Втори с изключение на това, че цената на поръчките за покупка и продажба се въвежда в Системата като процент от номинала на една пазарна партида.

(2) За търговията на емисии компенсаторни инструменти на Борсата се прилагат разпоредбите на Раздел Първи и Втори с изключение на това, че цената на поръчките за покупка и продажба се въвежда в Системата в абсолютна стойност за съответния им номинал.

Раздел Десети **ПРЕКЪСВАНИЯ ЗА НЕСТАБИЛНОСТ**

Чл. 55. (1) Ако по време на непрекъснатата търговия след въвеждане на изпълнима поръчка в Системата потенциалната цена на съответната сделка попада извън предварително определен статичен диапазон спрямо последната цена, постигната в резултат на аукцион, а ако няма такава - спрямо цената на затваряне от предходния ден, се инициира прекъсване за нестабилност.

(2) Ако по време на непрекъснатата търговия след въвеждане на изпълнима поръчка в Системата потенциалната цена на съответната сделка попада извън предварително определен динамичен диапазон спрямо референтната цена, се инициира прекъсване за нестабилност.

(3) С прекъсването за нестабилност се променя формата на търговия от непрекъсната в аукцион.

(4) Борсовите посредници се уведомяват за прекъсванията за нестабилност по време на непрекъснатата търговия посредством Системата.

(5) Фазата на въвеждане на поръчки има минимална продължителност от 2 (две) минути.

(6) По време на прекъсванията за нестабилност по време на непрекъснатата търговия в сила са правилата за организирането на аукциони по Раздел Първи.

Чл. 56. (1) Ако по време на аукцион в края на фазата на въвеждане на поръчки потенциалната цена на аукциона попада извън предварително определени статичен диапазон спрямо последната цена

на аукцион и динамичен диапазон спрямо референтната цена, се инициира прекъсване за нестабилност.

(2) Прекъсването за нестабилност по време на аукцион се изразява в удължаване на фазата за въвеждане на поръчки с 2 (две) минути.

(3) Борсовите посредници се уведомяват за прекъсванията за нестабилност по време на аукцион посредством Системата.

(4) Системата автоматично пристъпва към фазата на определяне на цената след изтичане на удължаването, ако са налице насрещно изпълними поръчки и ако потенциалната цена на аукциона попада в разширени диапазони, определени спрямо стойностите по ал.1.

(5) Разширените диапазони по предходната алинея са два пъти и половина по-големи спрямо тези по ал. 1.

(6) Ако след изтичането на удължаването потенциалната цена на изпълнение попада извън разширените ценови диапазони, към фазата на определяне на цената се пристъпва след ръчна намеса от страна на Борсата.

(7) В случай, че по време на разширено прекъсване за нестабилност вследствие на оттегляне на поръчка не може да се формира цена на аукциона, системата автоматично пристъпва към фаза на непрекъсната търговия.

(8) Ако потенциалната цена на изпълнение попада извън разширените ценови диапазони и прекъсването не е приключило към началния момент на закриващия или междинния аукцион, то към него се пристъпва след приключване на прекъсването по реда на ал. 6, като времетраенето му остава без промяна.

(9) Ако след края на удължената фаза на определяне на цената в Системата няма активни насрещно изпълними поръчки, се пристъпва към следващата фаза на търговската сесия, респективно се отбелязва нейния край.

Чл. 57. (1) За емисиите акции, допуснати на Основния пазар BSE, Сегмент акции "Premium", и сегмент "EuroBridge Market", динамичният ценови диапазон е 5 (пет) на сто спрямо референтната цена, а статичният е 10 (десет) на сто спрямо последната цена, постигната на аукцион.

(2) За емисиите акции, допуснати на Основния пазар BSE, Сегмент акции "Standard" и Сегмент за дружества със специална инвестиционна цел на Основния пазар на БФБ и търгувачи се непрекъснато, динамичният ценови диапазон е 10 (десет) на сто спрямо референтната цена, а статичният е 20 (двадесет) на сто спрямо последната цена, постигната на аукцион.

(3) За емисиите акции, допуснати до Алтернативния пазар BaSE, динамичният ценови диапазон е 15 (петнадесет) на сто спрямо референтната цена, а статичният е 30 (тридесет) на сто спрямо последната цена, постигната на аукцион.

(4) За емисиите облигации, динамичният ценови диапазон е 2.5 (две цяло и пет) на сто спрямо референтната цена, а статичният е 5 (пет) на сто спрямо последната цена, постигната на аукцион.

(5) За емисиите компенсаторни инструменти, допуснати до търговия, динамичният ценови диапазон е 10 (десет) на сто спрямо референтната цена, а статичният е 20 (двадесет) на сто спрямо последната цена, постигната на аукцион.

(6) За емисиите борово търгувани продукти с ливъридж, допуснати до търговия, динамичният ценови диапазон е 10 (десет) на сто спрямо референтната цена, а статичният е 20 (двадесет) на сто спрямо последната цена, постигната на аукцион.

(7) За емисиите борсово търгувани продукти без ливъридж, допуснати до търговия, динамичният ценови диапазон е 5 (пет) на сто спрямо референтната цена, а статичният е 10 (десет) на сто спрямо последната цена, постигната на аукцион.

(8) За емисиите финансови инструменти, регистрирани на Пазар “BSE International”, статичните и динамични диапазони се определят с решението за регистрация.

(9) За останалите видове финансови инструменти, за които не са определени изрично динамичен и статичен ценови диапазон, се прилагат тези, определени по чл. 57, ал. 2.

(10) В извънредни ситуации, породени от събития или обстоятелства със съществено значение за международните финансови пазари и имащи отношение към пазарите на Борсата, с решение на Изпълнителния директор, а в негово отсъствие - от Директора Търговия, в рамките на максимум една търговска сесия диапазоните по предходните алинеи могат да бъдат допълнително разширени с 30 (тридесет) на сто. За всеки такъв случай борсовите членове биват уведомени посредством Системата.

Чл. 58. По време на прекъсванията за нестабилност важат правилата за протичане на аукцион по Раздел Първи.

Раздел Единадесети **ПРЕДВАРИТЕЛЕН КОНТРОЛ ЗА ПРИЕМЛИВОСТ НА ЦЕНИТЕ**

Чл. 59. (1) Ако при въвеждане на поръчка или модифициране на съществуваща поръчка в Системата, лимитираната цена е извън определените по чл. 57 диапазони, поръчката се блокира от

Системата със съобщение, че цената не издържа проверката за приемливост на цената.

(2) Борсовият посредник следва да провери лимитираната цена и при необходимост да промени данните на поръчката.

(3) В случай, че лимитираната цена е коректно въведена, борсовият посредник има възможност да потвърди поръчката чрез повторното ѝ въвеждане.

Раздел Дванадесети КОРПОРАТИВНИ СЪБИТИЯ

Чл. 60. (1) При настъпване на корпоративно събитие, оказващо директно влияние на формираната пазарна цена за даден инструмент, като увеличение на капитала, изплащане на дивиденди и други, Борсата извършва автоматична корекция във формираната цена на затваряне към последната дата за сключване на сделки, даващи право за участие в съответното корпоративно събитие.

(2) Корекцията се извършва на първата търговска сесия, следваща последната дата за сключване на сделки, в резултат на които приобретателят има право да получи дивидента, да участва в увеличението на капитала и други корпоративни събития по предходната алинея, които могат да доведат до теоретична промяна в цената.

(3) Корекцията отразява теоретичното влияние на корпоративното събитие върху пазарната цена.

(4) След извършване на корекцията, всички активни поръчки в Системата служебно се изтриват.

(5) Активните поръчки на Пазар "BSE International" се изтриват преди началото на първата търговската сесия след деня на настъпване на корпоративното събитие.

(6) След извършване на корекцията, статичният и динамичният ценови диапазон по раздел Седми се изчисляват спрямо коригираните цени.

Раздел Тринадесети МАРЖИН-ПОКУПКИ И КЪСИ ПРОДАЖБИ

Чл. 61. (1) Маржин-покупки и къси продажби се извършват при спазване на изискванията на Регламент (ЕС) № 236/2012 и в съответствие с разпоредбите на настоящите Правила.

(2) За извършване на маржин-покупки за сметка на клиент борсовите посредници въвеждат в Системата поръчки за покупка.

(3) За извършване на къси продажби за собствена сметка или за сметка на клиенти борсовите

посредници въвеждат в Системата поръчки за продажба.

(4) Всяка поръчка за маржин-покупка и за къса продажба задължително се маркира като такава при нейното въвеждане.

(5) Борсовите членове въвеждат поръчки за къси продажби за собствена или клиентска сметка, само ако могат да доставят финансовите инструменти, предмет на поръчката.

(6) При извършване на маржин-покупки и къси продажби не се допуска обединяване на поръчки с аналогични параметри от различни клиенти.

(7) Поръчките за къси продажби се въвеждат в Системата с валидност “за деня”.

(8) Поръчките за къси продажби, въведени по време на непрекъснатата търговия могат да бъдат с условие за изпълнение “веднага или никога” или “изпълни или отмени”.

Чл. 62. (1) Борсовите членове, с изключение на банките, не могат да извършват маржин-покупки или къси продажби, ако са нарушили капиталовите изисквания по чл. 92 от Регламент (ЕС) № 575/2013 и ако нарушението не е отстранено, както и докато изпълняват оздравителна програма, одобрена от КФН.

(2) Борсовите членове не могат да въвеждат поръчки за къси продажби с дадени финансови инструменти, ако имат сделки със същата емисия инструменти, неприключили в рамките на дните за нормален сетълмент по тяхна вина и по които се явяват продавач на късо.

(3) Разпоредбата на ал. 1 не се прилага в случаите на извършени къси продажби за сметка на клиент, при които заемодателят на ценните книжа е различно лице от борсовия член.

Чл. 63. Борсовите членове извършват маржин покупки и къси продажби при спазване на Глава Девета от Наредба № 38 за изискванията към дейността на инвестиционните посредници.

Чл. 64. (1) Приключването на сделки в резултат на маржин-покупки и къси продажби се извършва по общия ред.

(2) Закриването на къси позиции, възникнали в резултат на къси продажби, се извършва по общия ред чрез осъществяване на покупка.

Раздел Четиринадесети

СПЕЦИФИЧНИ УСЛОВИЯ ЗА СКЛЮЧВАНЕТО НА СДЕЛКИ С ФИНАНСОВИ ИНСТРУМЕНТИ, РЕГИСТРИРАНИ НА ОСНОВНИЯ ПАЗАР VSE, СЕГМЕНТ ЗА ПРИВАТИЗАЦИЯ И В РЕЗУЛТАТ НА ТЕХНИЧЕСКОТО ИЗПЪЛНЕНИЕ НА АУКЦИОНИ ОТ БОРСАТА

Чл. 65. (1) Съветът може да определи специфични условия за сключването и приключването на сделки с финансови инструменти, регистрирани на Основния пазар BSE, Сегмент за приватизация, включително и използването на друга Система.

(2) Въз основа на договор с АППК, Борсата може да организира техническото изпълнение на аукциони за класиране на купувачи по реда на Глава Петнадесета от НЦПТ, респективно на чл. 3, ал. 1, т. 2 от НТК.

(3) Съветът одобрява Системата, вида, алгоритъма на аукционите, допустимите видове поръчки, както и времевия интервал, в който те се провеждат.

Чл. 66. (1) След приключването на всеки аукцион Борсата изпраща отчет към класираните членове, съдържащ най-малко следната информация:

1. код на сделката;
2. присвоен код на финансовите инструменти;
3. наименованието на емитента на финансовите инструменти;
4. брой пазарни партиди, предмет на сделката;
5. размер на пазарната партида;
6. единична цена на сделката;
7. обща стойност;
8. платежно средство;
9. информация дали класираната поръчка е за сметка на съответния член или за сметка на негов клиент;
10. дължима такса към Борсата във връзка с класираната поръчка, ако такава е дължима;
11. обща стойност на всички сделки в резултат на класирани поръчки;
12. обща стойност на дължимите такси към Борсата в резултат на класирани поръчки на съответния аукцион, ако такива са дължими.

(2) Информацията по ал. 1, се изпраща и към АППК и ЦД, респективно към борсовия член, заявил регистрацията на финансовите инструменти на Основния пазар BSE, Сегмент за приватизация.

(3) След приключването на всеки аукцион Борсата публикува параметрите на всички въведени от членовете поръчки, независимо дали са били класирани или изпълнени.

Чл. 67. В случаите по чл. 65, ал. 2, сделките, сключени между страните, приключват по реда, предвиден в НЦПТ, респективно в НТК. Разпоредбите на Глава Четвърта не се прилагат.

Раздел Петнадесети

ОТМЯНА НА СДЕЛКИ, СКЛЮЧЕНИ НА БОРСАТА ПО ИНИЦИАТИВА НА БОРСОВ ЧЛЕН

Чл. 68. В случаите на допуснатата грешка при въвеждане на поръчка, довела до сключването на една или повече сделки, задължението на борсовите членове по Глава Четвърта може да се нетира единствено след сключването на обратна сделка за същото количество със същата насрещна страна по реда на Глава Пета, но само ако правилата на депозитарната или клирингова институция го позволяват.

Чл. 69. (1) Извън случаите по предходния член, сделки, сключени в резултат на неоспорими грешки на борсовите посредници при въвеждането на поръчките в Системата, посредством които те са сключени, могат да бъдат отменени с решение на Изпълнителния директор, а в негово отсъствие - от Директора Търговия.

(2) За отмяна на сделки съответният борсов член, допуснал грешката подава молба - заявление по образец в Борсата най-късно до края на времевия интервал, следващ края на търговската сесия, през който е допустимо въвеждането на поръчки на деня, в който е сключена сделката, към което се прилагат:

1. документ, удостоверяващ съгласието на насрещната страна по сделката за отмяната ѝ;
2. декларация за липсата на подадена поръчка с параметри, равни на параметрите на погрешно въведената поръчка;
3. обяснение относно причините и обстоятелствата, довели до въвеждане на поръчката с погрешни параметри;
4. безусловно съгласие борсовия член да поеме в пълен размер всички претенции, които могат да възникнат срещу Борсата във връзка с отмяната на сделката;
5. декларация по образец от заявителя и от насрещната страна по сделката, че са наясно и приемат условията и сроковете на процедурата по отмяна на сделки, включително и че сделката може да не бъде отменена;
6. копие на подадената клиентска поръчка, която впоследствие е въведена с погрешни параметри от борсовия посредник.

(3) За отмяна на кръстосана сделка, сключена за собствена сметка и от двете страни (купува и продава), към заявлението по ал. 2 се подават документите по ал. 2, т. 3, 4 и 5.

(4) Борсата оповестява отмяната на сделка съгласно изискванията на чл. 12, параграф 2 Делегиран от Регламент (ЕС) 2017/587 и чл. 7, параграф 2 от Делегиран Регламент (ЕС) 2017/583.

Чл. 70. (1) Изпълнителният директор, респективно Директорът Търговия, се произнася по молбата-заявление за отмяна с решение до края на деня на получаването ѝ.

(2) Борсата уведомява борсовите членове, страни по сделката, в писмена форма за решението по ал. 1 в деня на постановяването му, като писменото уведомление може да бъде изпратено на адресатите-борсови членове и чрез факс или друг електронен способ. Решението е окончателно и влиза в сила от момента на постановяването му.

(3) Отмяната на сделка води до отпадане на задължението на членовете, страни по нея, по Глава Четвърта.

(4) Отмяната на сделка, сключена в нарушение на този Правилник, не води до отпадане на основанията за налагане на санкция.

Чл. 71. С постановяването на решението, с което се уважава искането за отмяна на сделка, става дължима съответната такса съгласно Тарифата за таксите, събирани от Борсата.

Раздел Шестнадесети **ОТМЯНА НА СДЕЛКИ, СКЛЮЧЕНИ НА БОРСАТА ПРИ НЕНАДЛЕЖНА ТЪРГОВИЯ**

Чл. 72. (1) Сключени сделки в резултат на неизправност на механизмите за управление на прекъсванията за нестабилност или на оперативните функции на Системата, могат да бъдат отменени с решение на Съвета.

(2) Сключени сделки при условията на ал. 1 се докладват от Директора Търговия до Съвета най-късно до 13 (тринадесет) часа на следващия работен ден.

(3) В доклада се описват условията и причините, довели до сключването на сделките.

(4) Съвета се произнася по доклада най-късно с решение до края на деня на получаването му.

(5) Борсата уведомява борсовите членове, страни по сделката, в писмена форма за решението по ал. 1 в деня на постановяването му, като писменото уведомление може да бъде изпратено на адресатите и чрез факс или друг електронен способ. Решението е окончателно и влиза в сила от момента на постановяването му.

Чл. 73. С постановяването на решението за отмяна на сделка при условията на чл. 72, ал. 1, отпада задължението на членовете, страни по нея, по Глава Четвърта от тези правила и по Глава Четвърта от Тарифата за таксите, събирани от Борсата.

Раздел Седемнадесети **СПИРАНЕ НА ТЪРГОВИЯТА С ЕДНА ИЛИ ПОВЕЧЕ ЕМИСИИ**

Чл. 74. (1) Съветът има право да вземе решение за спиране на търговията с допуснати до търговия емисии финансови инструменти, освен ако спирането може да увреди съществено интересите на инвеститорите или нормалното функциониране на пазара съгласно чл. 80 от Делегиран регламент 2017/565, в следните случаи:

1. при настъпване на събитие, свързано със съответните инструменти или техния емитент, което

може да окаже влияние върху цената им.

2. при съществена промяна в цената на финансовия инструмент на съответния сегмент, на който той се търгува, или на свързан с него пазар за кратък период от време;

3. при съмнение за пазарни злоупотреби.

4. при нарушаване на изискванията за разкриване на вътрешна информация по реда на Част V Правила за надзор на търговията.

5. при търгово предложение, касаещо съответния финансов инструмент.

6. при откриване на производство по преобразуване на емитент.

7. при подаване на заявление към ЦД за вписване на промяна в номиналната стойност на финансовите инструменти.

8. при промяна в параметрите на емисия облигации спрямо предварително заложените в проспекта, което изисква пререгистриране на емисията по реда на Правилата за допускане до търговия.

9. при настъпване на събитие с емисията или емитента, при което биха могли да настъпят промени в правата, съпътстващи финансовия инструмент, вследствие на което се налага извършване на промяна в параметрите на емисията в системите на борсата.

10. при получаване на уведомление за неизвършено лихвено или амортизационно плащане, както и съответно при получаване на уведомление за извършването му.

11. при получаване на уведомление за подадено към ЦД заявление от инвестиционния посредник, обслужващ предложението за изкупуване по чл. 157а, ал. 1 от ЗППЦК, за прехвърляне на акциите на останалите акционери по сметка на търговия предложител.

12. при временно спиране на търговията с финансови инструменти, регистрирани на Пазар "BSE International", на един или повече регулирани пазари, до които са били допуснати.

13. при прекратяване на търговията с финансови инструменти, регистрирани на регулирания пазар Frankfurt Stock Exchange (FSE), за емисии, допуснати до търговия на Основния пазар BSE, Сегмент "EuroBridge Market".

14. при емисии права върху записани акции – след постъпване на уведомление относно вписване на акциите от увеличението на капитала на публичното дружество в ТРРЮЛНЦ.

15. когато емитентът не е изпълнил задължението си за разкриване на информацията по чл. 27 от Наредба № 2.

16. когато за емисия борсово търгуван фонд, допусната до търговия на Основния пазар BSE, Сегмент за борсово търгувани продукти няма регистриран по реда на Правилата за членство маркет-мейкър.

17. когато емитентът, упълномощеният борсов член, управляващото дружество, респективно лицето, поискало допускане до търговия на финансовите инструменти без съгласието на емитента, не е заплатил годишната такса за поддържане на регистрацията или таксата за допускане до търговия на нова емисия акции от същия клас, който вече е допуснат до търговия, в определените в Тарифата за таксите на Борсата срокове.

18. при процедура по регистриране на емисията в TARGET2-Securities (T2S) или при промяна на валутата на търговия.

(2) В случаите по ал. 1, т. 1-14, Изпълнителният директор може да вземе решение за спиране на

търговията за срок до 3 (три) работни дни. Решение за спиране на търговията по тази алинея, в рамките на 1 (един) работен ден, може да вземе и Директорът Търговия.

(3) В случай, че временно спряна емисия се явява базов инструмент спрямо допусната до търговия емисия борсово търгувани продукти, органът, постановил спирането може да постанови и спиране търговията и със съответната емисия борсово търгувани продукти за същия срок.

(4) Борсата уведомява незабавно КФН и емитента за решението за спиране. Борсата уведомява за решението си по изр. 1 и пазарните оператори на другите регулирани пазари, на които съответните финансови инструменти са допуснати до търговия.

(5) Ако след изтичане на срока на спирането основанието за вземане на съответното решение не е отпаднало, то органът, взел решението може да вземе повторно такова, с което да удължи срока. Ал. 1-3 се прилагат съответно.

(6) След отпадане на основанието за спиране, търговията се възстановява по решение на органа, взел решението за спиране, освен ако от него не следва друго.

(7) Борсата оповестява решенията за спиране и за възстановяване на търговията.

Чл. 75. Спиране на търговията с допуснати емисии, без да е необходимо решение по чл. 74, ал. 1 или 2, е възможно единствено:

1. за периода от провеждането на аукциона на Сегмента за първично публично предлагане до допускането на емисията на някой от останалите пазари, организирани от Борсата;
2. за периода от крайната дата за прехвърляне на права от увеличението на капитала на публично дружество до датата на аукциона по чл. 112б, ал. 7 от ЗППЦК.

Раздел Осемнадесети **ВРЕМЕННО ПРЕКРАТЯВАНЕ НА СКЛЮЧВАНЕТО НА СДЕЛКИ**

Чл. 76. (1) Съветът има право да вземе решение за временно прекратяване въвеждането на поръчки и сключването на сделки на пазарите на Борсата, в случаите когато е налице:

1. авария в Системата;
 2. авария в цялостното оборудване, използвано на Борсата във връзка с осъществяването на търговията или забавяне/прекъсване във функционирането на Системата;
 3. киберсаботаж или авария в националните телекомуникационни или технически мрежи, включително при загуба на свързаност със Системата на повече от 50 (петдесет) на сто от борсовите членове, правещи невъзможен достъпа до Системата;
 4. при извънредни ситуации, които застрашават нормалното извършване на борсовите сделки или при опасност от настъпване на такива ситуации;
 5. недостатъчен капацитет на Системата да обработва постъпващите поръчки;
-

6. невъзможност за поддържане на справедливо, правилно и прозрачно сключване на сделките;
7. множество погрешни нареждания или сделки;
8. големи национални и международни кризи, включително война, стачки, бунтове, военно положение, синдикални действия или природни бедствия, както и при други подобни събития, които могат да застрашат или да направят невъзможно извършването на борсовите сделки.

(2) Борсата уведомява незабавно КФН за решението по предходната алинея.

(3) Приключването на сключените до момента на вземане на решението сделки може да бъде отложено.

(4) Изпълнителният директор може да вземе решението по ал. 1 за срок до 1 (един) работен ден. Ал. 2 се прилага съответно.

Глава Четвърта **ПРИКЛЮЧВАНЕ НА СДЕЛКИ, СКЛЮЧЕНИ НА БОРСАТА**

Раздел Първи **ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ**

Чл. 77. (1) Начинът за приключване на сделки, сключени на Борсата, се определя като “доставка срещу плащане”. Прехвърлянето на финансовите инструменти и насрещното плащане се извършват едновременно и взаимосвързано.

(2) Едновременно прехвърляне на финансови инструменти и насрещно плащане означава, че сметката за финансови инструменти на купувача и сметката за пари на продавача се заверяват в един ден.

(3) Взаимосвързано прехвърляне на финансови инструменти и насрещно плащане означава, че извършването на плащане без насрещно прехвърляне на финансови инструменти или обратното е невъзможно.

(4) Борсовите членове осигуряват спазването на принципа на “доставка срещу плащане” за всички сделки, сключени на Борсата, включително и при кръстосани сделки. За целта, борсовите членове са длъжни да изискват от всеки свой клиент-купувач да осигури при тях съответните парични средства, необходими за приключването на всяка своя сделка, както и всеки клиент-продавач да осигури съответните финансови инструменти, предмет на сключена сделка, освен в случаите по Глава девета от Наредба № 38.

(5) Ал. 4 не се прилага в случаите, когато финансовите инструменти, респективно паричните средства на клиентите им, се съхраняват от друго лице, вземащо участие в процеса на приключвана

на сделките. В този случай спазването на принципа се осигурява от съответното лице.

Чл. 78. Всяка сделка, сключена на Борсата, се счита за приключена след извършване на прехвърлянето на финансовите инструменти и насрещното плащане от страните по сделката.

Чл. 79. (1) Действията по приключване на сделката започват веднага след регистрирането на сделката на Борсата или след края на търговската сесия, в зависимост от начина на провеждане на търговията и завършват с регистриране на приключена сделка.

(2) Продължителността на действията по приключване на сделки във всяка депозитарна или клирингова институция, се определя съгласно възприетите от нея правила за приключване на сделките.

Чл. 80. Във връзка с приключването на сделки, сключени на Борсата, всеки член е длъжен:

1. да приключи сключените за собствена сметка и за сметка на клиенти сделки по определения ред и в срока по чл. 79;
2. да открие и поддържа сметки в търговска банка или в клирингова институция за извършване на плащанията по сделки с финансови инструменти;
3. да открие и поддържа сметка в посочена от Борсата търговска банка за извършване на плащания по задължения към Борсата;
4. да открие и поддържа сметки за държане и прехвърляне на финансови инструменти в съответната депозитарна институция.

Раздел Втори ОТЧЕТ ЗА СДЕЛКИ

Чл. 81. (1) След приключване на всяка търговска сесия, Борсата изпраща отчет за сключените за деня сделки на брутна база до съответната депозитарна и/или клирингова институция, който служи като нареждане за прехвърляне на финансовите инструменти и за плащане по сделките. Отчетът съдържа информация най-малко за:

1. код на сделката;
 2. страните по сделката;
 3. LEI-кодовете на страните по сделката;
 4. код на финансовите инструменти;
 5. брой пазарни партии, предмет на сделката;
 6. размер на пазарната партия;
 7. единична цена на сделката, включваща натрупаната лихва от датата на последното лихвено плащане до датата на приключване на сделката за сделки с корпоративни или общински облигации;
 8. валута, в която е изразена цената на сделката;
 9. валутния курс, по който се извършва приключването на сделката;
 10. информация дали сделката е за сметка на съответния член или за сметка на негов клиент;
-

11. стойността на сделката в евро.

(2) За сделки с корпоративни и общински облигации, чиято дата на приключване е след датата на определяне на лицата, които имат право да получат следващото лихвено плащане, но преди датата на самото лихвено плащане, отчетът съдържа като единична цена цената за една пазарна партида плюс натрупаната лихва от датата на последното лихвено плащане до датата на приключване на сделката, намалена с пълния размер на лихвеното плащане в евро или в еуровата равностойност по обменния курс на БНБ.

(3) Сделките, за които е подадено заявление за отмяна, се включват в отчета след постановяване на решение, с което се отхвърля искането за отмяна.

Чл. 82. (1) След приключването на всяка търговска сесия Борсата предоставя на всеки член отчет за сключените от него сделки за съответната сесия по електронен път.

(2) Отчетът съдържа най-малкото следната информация:

1. код на сделката;
2. страните по сделката;
3. LEI-кодовете на страните по сделката;
4. код на финансовите инструменти;
5. брой пазарни партии, предмет на сделката;
6. размер на пазарната партида;
7. единична цена на сделката, включваща натрупаната лихва от датата на последното лихвено плащане до датата на приключване на сделката за сделки с лихвоносни корпоративни или общински облигации;
8. валута, в която е изразена цената на сделката;
9. валутния курс, по който се извършва приключването на сделката;
10. информация дали сделката е за сметка на съответния член или за сметка на негов клиент;
11. идентификационен код на клиента, в случай че поръчката е за сметка на клиент;
12. идентификационен код на лицето или алгоритъм, отговорни за инвестиционното решение, в случай че то е взето в рамките на борсовия член;
13. информация дали за съответната сделка е заявена отмяна;
14. еуровата равностойност на сделката;
15. наименование на емитента;
16. такса, дължима към Борсата за съответната сделка;
17. обща стойност на всички сделки.

(3) За сделки с общински и корпоративни облигации, чл. 81, ал. 2 се прилага съответно.

(4) Неприемането или неполучаването на отчета по ал. 1 по причини, независещи от Борсата, не освобождава членовете от задължението за приключване на сделките.

(5) Не се допускат несъответствия между информацията, предавана на членовете, и информацията, предавана на съответната депозитарна или клирингова институция.

(6) След приключването на всяка търговска сесия Борсата предоставя отчет за дължимите такси за търговия на база изпълнените поръчки на всеки член за съответната сесия по електронен път.

Чл. 83. Борсовите членове са задължени да предоставят допълнителни данни пред депозитарната или клирингова институция, достатъчни за приключване на сделките, във форма, съдържание и срокове съгласно изискванията на правилата на съответните институции.

Чл. 84. Право да разпространяват информацията, която се генерира от търговията, извършвана на Борсата, включително отчетите по настоящия раздел, имат само лица, сключили договор с Борсата за извършване на тази дейност.

Раздел Трети

ПЛАЩАНИЯ ВЪВ ВРЪЗКА С БОРСОВИ СДЕЛКИ И ПРЕХВЪРЛЯНЕ НА ФИНАНСОВИ ИНСТРУМЕНТИ

Чл. 85. (1) Плащанията по сделки с финансови инструменти, сключени на Борсата и вписванията им по регистъра на съответната депозитарна или клирингова институция, се извършват по реда, определен в правилата им.

(2) Съветът може да определи и друга система или системи за клиринг и сетълмент освен ЦД при наличие на установени връзки и споразумения на тези системи с ЦД и при спазване на изискванията на ЗПФИ.

Чл. 86. Всички сделки, сключени на Борсата приключват във валутата, в която е изразена самата сделка, освен ако в правилата на съответната клирингова институция не е предвидено друго.

Чл. 87. (1) Членовете са задължени да поддържат наличност по своите парични сметки за плащания по сделки с финансови инструменти, достатъчна, за да посрещне плащанията на брутна база по всички сделки, по които съответният член на Борсата е купувач.

(2) Членовете са задължени да поддържат наличност по своите сметки за финансови инструменти в депозитарната институция, която е достатъчна, за да посрещне задълженията за доставка на брутна база по всички сделки, по които съответният член на Борсата е продавач.

(3) Ал. 1 и 2 не се прилагат, ако правилата на съответната депозитарна или клирингова институция предвиждат друг ред.

(4) Частично плащане или частична доставка на финансови инструменти по борсова сделка не се

допуска.

Чл. 88. (1) Членовете са задължени да поддържат салдо по своите сметки за плащания по задължения към Борсата във връзка със сключените сделки, достатъчно, за да посрещне плащанията по тези задължения, определени за всеки търговски ден.

(2) Борсата определя размера на задълженията на членовете към нея за всеки търговски ден и задължава сметките им.

Чл. 89. Забавянето в приключването на борсова сделка по вина на едната или на двете страни не води до нейната нищожност или унищожаемост.

Чл. 90. (1) В случай, че в резултат от забавяне при приключването на борсова сделка по вина на борсов член, той или негов клиент получи разпределен от емитента дивидент или друго подобно плащане, на който иначе не би имал право, съответният борсов член е длъжен да възстанови полученото в пълен размер на изправната страна по сделката.

(2) В случай, че в резултат от забавяне при приключването на борсова сделка по вина на борсов член, той или негов клиент получи право да участва в увеличение на капитала, на който иначе не би имал право, съответният борсов член е длъжен да възстанови правата, респективно акциите от увеличението на капитала в пълен размер на изправната страна по сделката незабавно след началната дата на търговия с тях.

(3) В случай, че не може да се установи чия е вината за забавата или тя е по вина и на двете страни, те уреждат взаимоотношенията помежду си по начин, който взаимно ги удовлетворява.

(4) Борсата не е страна във взаимоотношенията между членовете във връзка с разпоредбите на ал. 1-3.

Чл. 91. При наличието на съответното споразумение, Борсата получава от депозитарната или клирингова институция потвърждение за регистриране на сделки, след което отбелязва тези сделки като приключени.

Чл. 92. Всички действия по приключване на сделки се извършват съгласно времеви график, определен от съответната депозитарна или клирингова институция.

Чл. 93. Членовете са задължени да предоставят допълнителни данни пред съответната депозитарна или клирингова институция, достатъчни за приключване на сделките, във форма, съдържание и срокове, определени в правилата на съответната институция.

СДЕЛКИ ИЗВЪН РЕГУЛИРАН ПАЗАР

Чл. 94. (1) Сделки с приети за търговия финансови инструменти, сключени извън Борсата, могат да бъдат регистрирани за целите на извършването на сетълмент чрез ЦД от страните по тях посредством специален модул към Системата.

(2) Регистрацията на сделките по ал. 1 за целите на сетълмента се извършва посредством инициирането и потвърждаването им от насрещната страна. Борсовите членове могат да зададат и автоматично потвърждаване на инициирани към тях сделки през Системата.

(3) След потвърждаването на сделката от насрещната страна, Системата изпраща потвърждение до двете страни, включително и в случаите на автоматично потвърждаване.

(4) Регистрацията може да бъде извършена както по време на търговската сесия, така и в интервалите по чл. 2, ал. 2.

(5) Непотвърдените до края на деня сделки служебно се изтриват от Системата.

(6) При инициирането на сделка може да бъде зададена дата на сетълмент, различна от приложимата към търговията на Борсата, ако правилата на съответната депозитарна и/или клирингова институция, в която ще бъде приключена сделката, го допускат.

Чл. 95. Сделките, сключени извън регулиран пазар, не се вземат предвид при определянето на референтната цена.

Чл. 96. Корекция на параметри на одобрени от насрещната страна сделки не се допускат.

Чл. 97. Регистрирането на сделки, сключени извън регулиран пазар, чрез Системата за целите на сетълмента не освобождава съответните страни от задължението за оповестяването им чрез Одобрен механизъм за публикуване.

ДОПЪЛНИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 1. Употребените в тези Правила термини, които не са дефинирани, се разбират в смисъла, в който се използват в ЗППЦК, ЗПФИ, ЗПМПЗФИ и актовете по прилагането им, съответно в общото търговско законодателство и търговската практика.

§ 2. По смисъла на тези Правила:

1. “Референтна цена” е цената на последната сделка, сключена по време на непрекъснатата търговия или на аукцион;

2. “Маркет-мейкър” е регистриран по реда на Глава първа, Раздел девети от Част II, Правила за

членство борсов член, осигуряващ ликвидност на една или повече емисии финансови инструменти, допуснати до търговия на Борсата, чрез поддържането на котировки с определени минимални параметри;

3. “Стандартна партида” е определеното количество финансови инструменти от дадена емисия, единствено кратни на което обеми могат да бъдат обект на борсова сделка;

4. “Неоспорима грешка” е грешка на борсов посредник при въвеждане на поръчка, довела до сключване на една или повече сделки, наличието на която грешка насрещната страна по сделката не оспорва;

5. “Кръстосана сделка” е сделка, по която борсовият член - купувач и борсовият член - продавач са едно и също лице;

6. “Минималната стъпка на котирание” е минималната промяна в цената на поръчките за покупка и продажба, допустима за съответния вид инструменти;

7. “Клиринг” са процедурите по определяне на вземанията и задълженията на всеки един от борсовите членове и взаимното им прихващане във връзка със сключените сделки с финансови инструменти;

8. “Сетълмент” са процедурите по изпълнение на задълженията за прехвърлянето на пари и/или финансови инструменти във връзка със сделки и тяхното регистриране по сметка в депозитарна институция;

9. “Депозитарна институция” е ЦД или друг депозитар на финансови инструменти, определен при спазване на изискванията на чл. 187 и 188 от ЗПФИ;

10. “Клирингова институция” е ЦД или друга институция, изпълняваща клирингови функции, определена при спазване на изискванията на чл. 188 от ЗПФИ.

11. “Борсово търгувани продукти” са варианти, сертификати, борсово търгувани фондове по смисъла на Закона за дейността на колективните инвестиционни схеми и на други предприятия за колективно инвестиране, както и всякакви финансови инструменти, базирани върху един или повече други финансови инструменти, лихвени проценти, индекси и т.н., сделките с които могат да бъдат приключени посредством доставка срещу парично плащане;

12. “Теоретична стойност на структуриран продукт” е:

а. в случаите на варианти - цената, получена като резултат от прилагането на общоприет теоретичен метод за оценка на подобен вид инструменти;

б. в случаите на други структурирани продукти - произведението от коефициент на упражняване (замяна) и неотрицателната разлика между цената (стойността) на базовия инструмент и цената, дължима от притежателя на структурирания продукт при упражняване на правата по него, ако има такава;

13. “Борсово търгувани продукти с ливъридж” са тези инструменти, при които единица процентно изменение в стойността на базовия актив предизвиква по-голямо изменение в стойността на борсово търгувания продукт;

14. “Борсово търгувани продукти без ливъридж” са инструменти, при които единица процентно изменение в стойността на базовия актив предизвиква равно или по-малко изменение в стойността на борсово търгувания продукт;

15. “Дисконт” е отстъпката от номиналната стойност на финансов инструмент;

16. “Референтен пазар” е място за търговия, където даден финансов инструмент е допуснат до търговия за първи път или е най-важният пазар по отношение на ликвидността на инструмента - с най-голям оборот в рамките на ЕС за даден финансов инструмент (акции, депозитарни разписки, борсово търгувани фондове, сертификати и други подобни инструменти), референтната цена е широко публикувана и се приема от участниците на пазара като надеждна.

§ 3. В настоящите Правила са използвани следните съкращения:

1. “Борсата” - “Българска фондова борса” АД, респективно регулирания пазар, организиран от “Българска фондова борса” АД.
 2. “Съвета” - Съвета на директорите на “Българска фондова борса” АД.
 3. “Изпълнителния директор” - Изпълнителния директор на “Българска фондова борса” АД.
 4. “Директора Търговия” - Директора на дирекция “Търговия” в “Българска фондова борса” АД.
 5. “Системата” - Електронната система за търговия, посредством която се осъществява борсовата търговия;
 6. “БНБ” - Българска народна банка;
 7. “КФН” - Комисия за финансов надзор;
 8. “ЦД” - Централен депозитар АД;
 9. “БАЛИП” - Българската асоциация на лицензираните инвестиционни посредници;
 10. “АББ” - Асоциацията на банките в България;
 11. “АППК” - Агенция за публичните предприятия и контрол;
 12. “ЗПФИ” - Закон за пазарите на финансови инструменти;
 13. “ЗППЦК” - Закон за публичното предлагане на ценни книжа;
 14. “ЗПМПЗФИ” - Закон за прилагане на мерките срещу пазарните злоупотреби с финансови инструменти;
 15. “Директива 2014/65/ЕС” - Директива 2014/65/ЕС на Европейския Парламент и на Съвета от 15 май 2014 година относно пазарите на финансови инструменти и за изменение на Директива 2002/92/ЕО и на Директива 2011/61/ЕС;
 16. “Делегиран регламент (ЕС) 2017/587” - Делегиран регламент (ЕС) 2017/587 на Комисията от 14 юли 2016 година за допълване на Регламент (ЕС) № 600/2014 на Европейския парламент и на Съвета относно пазарите на финансови инструменти по отношение на регулаторните технически стандарти за изискванията за прозрачност към местата на търговия и инвестиционните посредници по отношение на акциите, депозитарните разписки, борсово търгуваните фондове, сертификатите и другите подобни финансови инструменти, както и за задълженията за изпълнение на сделките при някои търгувани на място на търговия акции или от страна на систематичен участник;
 17. “Делегиран регламент (ЕС) 2017/583” - Делегиран регламент (ЕС) 2017/583 на Комисията от 14 юли 2016 година за допълване на Регламент (ЕС) № 600/2014 на Европейския парламент и на Съвета относно пазарите на финансови инструменти по отношение на регулаторните технически стандарти за изискванията за прозрачност, засягащи местата на търговия и инвестиционните посредници, във връзка с облигациите, структурираните финансови продукти, квотите за емисии и дериватите;
 18. “Делегиран регламент (ЕС) 2017/567” - Делегиран регламент (ЕС) 2017/567 на Комисията от 18
-
-

май 2016 година за допълване на Регламент (ЕС) № 600/2014 на Европейския парламент и на Съвета по отношение на определенията, прозрачността, компресирането на портфейл и надзорните мерки за намеса по отношение на продукти и управление на позиции;

19. “Делегиран регламент (ЕС) 2017/588” - Делегиран регламент (ЕС) 2017/588 на Комисията от 14 юли 2016 година за допълване на Директива 2014/65/ЕС на Европейския парламент и на Съвета по отношение на регулаторните технически стандарти във връзка с режимите за стъпки на котирание за акции, депозитарни разписки и борсово търгувани фондове;

20. “Делегиран регламент (ЕС) 2017/578” - Делегиран регламент (ЕС) 2017/578 на Комисията от 13 юни 2016 година за допълване на Директива 2014/65/ЕС на Европейския парламент и на Съвета по отношение на регулаторните технически стандарти, с които се уточняват изискванията за споразуменията и схемите за поддържане на пазара;

21. “Делегиран регламент 2017/565” - Делегиран регламент (ЕС) 2017/565 на Комисията от 25 април 2016 година за допълване на Директива 2014/65/ЕС на Европейския парламент и на Съвета по отношение на организационните изисквания и условията за извършване на дейност от инвестиционните посредници и за даването на определения за целите на посочената директива;

22. “Регламент (ЕС) № 575/2013” - Регламент (ЕС) № 575/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 година относно пруденциалните изисквания за кредитните институции и инвестиционните посредници и за изменение на Регламент (ЕС) № 648/2012;

23. “Регламент (ЕС) № 236/2012” - Регламент (ЕС) № 236/2012 на Европейския парламент и на Съвета от 14 март 2012 година относно късите продажби и някои аспекти на суапите за кредитно изпълнение;

24. “Наредба № 2” - Наредба № 2 от 09.11.2021 г. за първоначално и последващо разкриване на информация при публично предлагане на ценни книжа и допускане на ценни книжа до търговия на регулиран пазар;

25. “Наредба № 38” - Наредба № 38 от 21.05.2020 г. на КФН за изискванията към дейността на инвестиционните посредници;

26. “НЦПТ” - Наредба за условията и реда за организиране и провеждане на централизирани публични търгове за продажба на акции - собственост на държавата;

27. “НТК” - Наредба за търговете и конкурсите;

28. “ТРРЮЛНЦ” - Търговски регистър и регистър на юридическите лица с нестопанска цел, воден от Агенция по вписванията.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 1. Настоящите Правила влизат в сила от 05.12.2025 г.

Приложение към Част IV Правила за търговия

Аукциони за първично публично предлагане за Българска фондова борса (IPO Аукциони)

Общи положения

- 1.** Първично публично предлагане на Борсата се извършва посредством допускане на емисията, която се предлага за записване от емитента или упълномощен от емитента борсов член на Сегмента за първично публично предлагане. БФБ поддържа три вида IPO аукциона, въз основа на чиито функционалности се формира цената на аукциона и приоритетите за изпълнение на поръчки, както следва:
 - 1.1. IPO аукцион с ценови диапазон, в рамките на който се определя цената на аукциона;
 - 1.2. IPO аукцион на фиксирана цена със следните подвидове:
 - 1.2.1 състезателен аукцион;
 - 1.2.2 аукцион за пропорционално разпределение по „метода на най-големия остатък“, когато в края на фазата за въвеждане на поръчки търсенето надвишава предлагането.
- 2.** Допуска се въвеждане от борсовите членове на следните видове поръчки:
 - 2.1. Лимитирани поръчки – поръчки за покупка на определено количество финансови инструменти при посочена лимитирана цена. С подаването на лимитирана поръчка всеки инвеститор се съгласява да получи финансови инструменти на определената при IPO аукциона цена на предлагането, в случай че тази цена е по-ниска или равна от подадената от него цена.
 - 2.2. Пазарни поръчки – поръчки за покупка на определено количество финансови инструменти, които не съдържат цена. С подаването на пазарна поръчка, всеки инвеститор се съгласява да получи финансови инструменти на определената при IPO аукциона цена на предлагането.

3. Приоритет на изпълнение на пазарните поръчки е времето на тяхното въвеждане, докато за лимитираните поръчки приоритет е цената. При лимитирани поръчки с еднакви цени, приоритет има по-рано въведената поръчка. Пазарните поръчки се изпълняват с предимство пред лимитираните. Поръчките могат да бъдат изпълнени цялостно или частично.

4. Фазите на аукциона се инициират ръчно от Борсата и са както следва:

4.1. Предварителна (Pre-trade) фаза - по време на предварителната фаза чрез търговската платформа се допуска въвеждане на поръчки „купува“ от всички пазарни участници, както и модифициране или изтриване на съществуващи поръчки.

4.2. Call фаза - по време на Call -фазата Борсата въвежда ценови диапазон или фиксираната цена (в зависимост от вида на аукциона), като същите съответно се визуализират в прозореца за новини на търговската система. Допуска се въвеждане на поръчки „купува“ от всички пазарни участници, както и модифициране или изтриване на съществуващи поръчки.

4.3. IPO Freeze фаза - въвеждането, модификацията или изтриването на поръчки се деактивира, за да може емитентът или упълномощеният от емитента борсов член да оцени пазарната ситуация. Поръчката „продава“ се въвежда служебно от Борсата от името на упълномощения от емитента борсов член и е в рамките на ценовия диапазон при IPO аукцион по т.1.1 или определената фиксирана цена при аукцион по т. 1.2.

4.4. Фаза на определяне на цената (Price determination) - Борсата инициира ръчно фазата на определяне на цената, изпълнявайки поръчките на цената на аукциона, определена в рамките на ценовия диапазон или на определената фиксирана цена до размера на предлаганото количество.

IPO аукцион с ценови диапазон

5. Определянето на цената е ограничено до ценови диапазон (IPO Matching Range), определен от емитента на първичното публично предлагане. Този диапазон определя долната и горната граница за формиране на цената.

6. Ценовият диапазон се въвежда служебно от Борсата. Всички поръчки „купува“ се изпълняват по единна цена, формирана в рамките на определения ценови диапазон, при която е налице най-голям изпълним обем, респективно най-малък излишък.

7. Удовлетворяването на поръчките „купува“ се извършва от най-високата цена „купува“ до определената цена „продава“ (най-ниската цена, на която ще бъдат удовлетворени поръчки) от емитента или упълномощен от емитента борсов член и е в пълния изпълним обем за този ценови диапазон.

8. В случай че по време на аукциона са въведени само пазарни поръчки, цената на аукциона е референтната цена, определена от емитента със заявлението за допускане.

IPO аукцион на фиксирана цена (състезателен)

9. Удовлетворяването на поръчките се извършва на фиксираната цена на аукциона, определена в условията на предлагането. Приоритетите по т. 3 за изпълнение на поръчките се прилагат съответно.

IPO аукцион на фиксирана цена с пропорционално разпределение по „метода на най-големия остатък“

10. При приключване на аукцион по предварително определена фиксирана цена, когато търсенето надвишава предлагането, се пристъпва към удовлетворяване на поръчките по „метода на най-големия остатък“, в случай че това е предвидено в условията на предлагането.

11. При прилагането на „метода на най-големия остатък“ общият брой на финансови инструменти, заявени за записване от всеки инвеститор, следва да бъде разделен с коефициент, равен на общото количество на всички подадени поръчки за записване на акции, разделен на общия брой акции, предлагани за записване, които трябва да бъдат разпределени.

$$\text{Коефициент} = \frac{X}{Y}$$

Където:

X = общото количество на всички подадени поръчки за записване на акции, а

Y = общия брой акции, предлагани за записване.

12. При делението на количеството на всяка въведена поръчка с коефициента се получава цяло число и остатък - обикновена правилна дроб. Всеки инвеститор получава толкова броя финансови инструменти колкото е полученото цяло число. По този начин е възможно да останат неразпределени финансови инструменти, чийто брой е равен на сумата на остатъците.

13. Инвеститорите получават до един допълнителен финансов инструмент по следното правило: Първо получава по един финансов инструмент допълнително инвеститорът, подал поръчка с най-голям остатък, втори - инвеститорът със следващия по големина остатък и така, докато се разпределят всички неразпределени финансови инструменти.

14. В случай че две поръчки са с еднакъв остатък, приоритет има тази с по-ранно време на въвеждане, без значение дали тя е пазарна или лимитирана.